

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/36/2019
Identifikačné číslo spisu: 4316212420
Dátum vydania rozhodnutia: 12.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4316212420.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne S., nar. XX.X.XXXX, bývajúcej v Y., zastúpenej advokátkou JUDr. Ildikó Osvaldovou, so sídlom v Leviciach, Mlynské námestie 2238, proti žalovaným 1/ R. nar. X.X.XXXX, bývajúcim v Y., 2/ R., nar. XX.X.XXXX., bývajúcej v Y., obom zastúpeným ADVISORY LAW OFFICE - Dr. Gajdoš, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom v Leviciach, SNP 56/2130, o zníženie zmluvnej pokuty, vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 8 C 141/2016, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 28. júna 2018 sp. zn. 9 Co 186/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/, 2/ priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Levice (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 30. apríla 2018 č. k. 8 C 141/2016-89 nepriznal žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 256 ods. 1, 2 a § 257 CSP a tým, že dôvody hodné osobitného zreteľa v danej veci vzhľadom na charakter sporu a v tom, že žalobkyňa podala žalobu z dôvodu, že zmluvnú pokutu uvedenú v kúpnej zmluve zo 14. marca 2011 v znení jej dodatku z 22. októbra 2013 považuje za likvidačnú a absolútne neprimeranú. Predpokládala, že súd jej žalobe vyhovie a zmluvnú pokutu zníži. Napokon žalovaným zaplatila titulom zmluvnej pokuty sumu vo výške 10 000,- eur a túto sumu žalovaní prijali. Prijatie tohto plnenia žalovanými, súd prvej inštancie považoval za mimosúdne vyrovnanie sporu. Následne žalobkyňa vzala žalobu späť v celom rozsahu. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa späťvzatím žaloby síce procesne zavinila zastavenie konania, čím vznikol žalovaným nárok na náhradu trov konania, ale vzhľadom na charakter sporu, rozhodol o trovách konania podľa § 257 CSP. Súd prvej inštancie taktiež v zmysle vyššie uvedeného, rozhodol aj o trovách odvolacieho konania, keď úspešným žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných uznesením z 28. júna 2018 sp. zn. 9 Co 186/2018 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaným 1/, 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Uviedol, že v konaní nebolo mimosúdne vyrovnanie

sporu preukázané a preto žalobkyňa späťvzatím žaloby procesne zavinila zastavenie konania. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalovaným 1/, 2/ priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (tak trov konania na súde prvej inštancie, ako aj na odvolacom súde). Uviedol, že dôvody, ktoré by v danej veci odôvodňovali aplikáciu ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách, v konaní preukázané neboli.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa. Súdmi priznanú náhradu trov konania považovala za likvidačnú. Naďalej mala za to, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie trov žalovaným (§ 257 CSP).

4. Žalovaní 1/, 2/ navrhli dovolanie odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP), a to oprávnenou osobou zastúpenou v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

6. Najvyšší súd sa už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011).

7. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

8. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

9. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej alebo proti rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí.

10. Pod pojmom „vec sama“ sa rozumie vec, ktorá je predmetom konania, pre ktorú sa spor (konanie) vedie. V konaní, v ktorom ide o rozhodnutie sporu o právo medzi stranami sporu, ktorí stoja proti sebe v postavení žalobcu a žalovaného, sa za vec samu považuje nárok uplatnený žalobou, o ktorom má byť v príslušnom konaní vecne rozhodnuté. Rozhodnutím vo veci samej v zmysle uvedeného nie je rozhodnutie o trovách konania.

11. Rozhodnutie o trovách konania nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto smere prijal ako judikát R 73/2018 (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 6 Cdo 160/2017) v zmysle ktorého „Uznesenie odvolacieho súdu o náhrade trov konania nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí v zmysle ustanovenia § 420 CSP, i keď odvolací súd o náhrade trov konania rozhodol samostatným uznesením vydaným až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej“.

12. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší súd preto procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez skúmania, či v konaní došlo k namietanej procesnej nesprávnosti.

13. Úspešným žalovaným 1/, 2/ súd priznal náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni (§ 255 ods. 1 CSP). Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.